

D ů v o d y:

Žalovaná strana namítala v řízení před prvním soudem, že příslušnost, opřena o ustanovení § 87 a) j. n., není odůvodněna, ježto žalující firma není protokolována, a opakuje tuto námitku i v dovolací stížnosti, tvrdíc, že se rekursní soud neobíral právní otázkou, zda neprotokolovaný žalobce jest oprávněn opřít žalobu o osobu svého právního předchůdce. Že sudiště podle § 87 a) j. n. pro předchůdce pohledávku jest jejím vedlejším právem a přechází postupem pohledávky na postupníka, bylo vysloveno již v rozhodnutích nejvyššího soudu uveřejněných pod čís. sb. 2976 a 5223, na které se stěžovatelka poukazuje. Dalšími vývody napadá stěžovatelka právní názor rekursního soudu, dovozujíc, že o »skutečném převzetí« nemůže býti řeči, ježto žalovaná firma nenabyla nad zbožím odeslaným žalobcem nikdy faktické moci předpokládané v § 87 a) j. n., zdráhajíc se zboží převzít, dokud otázka celní sazby nebude vyřešena v její prospěch. Stěžovatelka jest na omylu, domnívajíc se, že při řešení otázky, zda sudiště podle § 87 a) j. n. jest odůvodněno, rozhoduje, zda objednatel odmítá zboží právem, či nikoliv. Pro založení sudiště podle § 87 a) j. n. rozhoduje jen podklad pohledávky, objednávka a skutečné převzetí, neboli dodání zboží, nikoliv však její oprávněnost. Že skutečným převzetím zboží míní se totéž, co vyjádřeno v obchodním zákoně v čl. 347 a 349 výrazem dodání (Ablieferung), vystihl správně rekursní soud a odůvodnil v souhlasu s ustálenou judikaturou (sr. rozhodnutí čís. 1100, 2310, 2409, 2522 a 6063 sb. n. s.). Kdy jest za to mít, že zboží bylo dodáno, rozebírá blíže Staub-Pisko, druhé vydání u čl. 395, § 2 na straně 523. Rekursní soud, vycházeje ze zmíněného správného právního stanoviska, bezvadně odůvodnil, na základě kterých listin má prokázáno, že žalovaná strana nabyla nad zbožím zaslaným jí žalující firmou faktické moci, jak jí předpokládá § 87 a) j. n. Stěžovatelka marně se snaží dokázat opak, dovozujíc, že nemohla nabýti faktické moci nad zbožím, ježto zasílatel G. nebyl oprávněn, zbaviti se jí před zapravením cla, zapomíná však, že si sama vyžádala ze zboží, které bylo u celního úřadu ve stanici určení, vzorek, by je dala chemicky prozkoumati na procento vlny, dále že v témže dopisu mluví o »dodaném zboží«, jež hodlá vrátiti («. . . . mit dem Bemerken, dass wir die gelieferten Waren zurückgehen lassen») a že teprve po neuspokojivém výsledku nařídila vrácení zboží. Bylo tudíž stěžovatelce umožněno, by se zbožím nakládala, a stěžovatelka fakticky této možnosti použila, vrátivši zboží, když se přesvědčila o jeho jakosti. Že se držby zboží neujala, jinými slovy, že právně zboží nepřevzala a si je nepodržela, jest nerozhodné. Za tohoto stavu věci nelze vážně napadati závěr rekursního soudu, že i skutečné převzetí zboží bylo listinami prokázáno.

Čís. 9858.

Byla-li dědická přihláška ze závěti opřena o listinu, nadepsanou »darovací listina«, jež podle svého obsahu nebyla porizením na případ smrti, jest na pořad práva poukázati dědice ze závěti.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1930, R II 134/30.)

K pozůstalosti se přihlásili jednak dědicové ze zákona, jednak Ida Sch-ová z písemné a z ústní závěti, opírajíc dědickou přihlášku o listinu nadepsanou: Schenkungsurkunde a podepsanou zůstavitelem a třemi svědky, před nimiž prý zůstavitel prohlásil, že chce, by Ida Sch-ová byla jeho jedinou dědičkou. P o z ů s t a l o s t n í s o u d poukázal na pořad práva Idu Sch-ovou, r e k u r s n í s o u d dědice ze zákona.

N e j v y š š í s o u d změnil usnesení obou nižších soudů v ten rozum, že se Ida Sch-ová poukazuje, by prokázala platnost závěti, na jejímž základě se přihlásila za dědičku, pořadem práva a podala za tím účelem proti dědicům, přihlásivším se ze zákona, žalobu do třiceti dnů, jinak by byla pozůstalost projednána beze zřetele na její dědické nároky.

D ů v o d y:

Rozhodnutí, zda písemní a ústní projev vůle zůstavitele ze dne 12. června 1929 jest platným pořízením pro případ smrti, musí býti podle § 125 nesp. říz. vyhraženo řízení spornému. Prozatím jde jen o to, které straně má býti přikázáno zahájití rozepři žalobou pod následky, že jinak nebude při projednávání pozůstalosti přihlíženo k jejím dědickým nárokům. Podle § 126 nesp. říz. mají býti, byly-li podány přihlášky ze zákona a ze závěti, odkázáni na pořad práva dědici ze zákona, když zesnulý zůstavil poslední pořízení učiněné v předepsané formě, a jeho pravost nebyla popřena. V jiných případech musí role žalobce býti přidělena dědicům ze závěti. Jak sama dědička ze závěti Ida Sch-ová uznává, není listina z 12. června 1929 sepsána v pravidelné formě předepsané pro písemní poslední vůli, ač jest podepsána zůstavitelem a třemi svědky, neboť není podle svého nadpisu »Schenkungsurkunde« a podle doslovu svého obsahu pořízením pro případ smrti. Zda při sepisování této listiny byly splněny obřadnosti požadované zákonem pro ústní poslední pořízení, jest mezi stranami sporno a bude právě předmětem řízení sporného. Pro přidělení role žalobce jest rozhodným, že podle udání svědků nebyli zůstavitelem dožádáni, by vyslechli ústní prohlášení jeho poslední vůle a vydali svého času o něm svědectví, nýbrž aby jako svědci spolupůsobili při sepsání listiny nadepsané »Schenkungsurkunde«. Z tohoto důvodu nelze prozatím pokládati za to, že jest tu ústní poslední pořízení, vyhovující formálním předpisům zákona, a jest úlohu žalobce přidělití Idě Sch-ové. Rozhodnutí prvního soudu bylo proto obnoveno, ale upraveno podle § 125 nesp. říz.

Čís. 9859.

Jistotu podle § 520 obč. zák. lze žádati, je-li ohrožena podstata věci. Tak jest tomu, prodáno-li příslušenství věci (živý inventář hospodářské usedlosti). Povinnost složití jistotu nelze uložit pod exekuci.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1930, Rv II 350/29.)